

Çokkültürlü Eğitim Ölçeği (Öğretmenler için)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). Çokkültürlü Eğitim Ölçeği (Öğretmenler için). Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19287>

Özet

Çokkültürlü Eğitim Ölçeği (Öğretmenler için), 2017 yılında Soner Yıldırım ve Emine Tezci tarafından Türk öğretmenlerin çokkültürlü eğitime yönelik yeterliliklerini ve uygulamalarını değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, öğretmenlerin **kavramsal bilgileri**, genel **bilgi düzeyleri** ve sınıf içi **çokkültürlü uygulamaları** olmak üzere üç temel alandaki yeterliliklerini sistematik olarak ölçmeyi hedefler. Ölçek geliştirme çalışması, Türkiye bağlamında çokkültürlü eğitim kavramının anlaşılması ve uygulanmasındaki mevcut durumu tespit etmek için kritik bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Çokkültürlü Eğitim, Öğretmen Yeterliliği, Sınıf Uygulamaları, Ölçek Geliştirme, Kavramsal Bilgi, Türkiye.

Yazarlar

Soner Yıldırım, Emine Tezci

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, görev yapan öğretmenlerin çokkültürlü eğitim felsefesine ilişkin sahip oldukları bilgi, tutum ve becerileri kapsamlı bir şekilde değerlendirmektir. Geliştiriciler, mevcut eğitim sisteminde çokkültürlülüğe ne kadar yer verildiğini ve öğretmenlerin bu alandaki eksikliklerini belirleyerek, gelecekteki hizmet içi eğitim programlarına rehberlik edecek güvenilir bir araç sunmayı amaçlamaktadırlar.

Ölçek, özellikle öğretmenlerin çokkültürlü eğitimle ilgili temel kavramları ne ölçüde anladıklarını ve bu bilgileri sınıf ortamında ne kadar etkin bir şekilde uygulamaya koyduklarını ölçmeye odaklanmıştır. Bu sayede, **eğitim politikaları** ve müfredat geliştirme süreçlerine veri temelli katkı sağlanması hedeflenmiştir.

Yapı

Çokkültürlü Eğitim Ölçeği, öğretmenlerin çokkültürlü yeterliliklerini ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil eder. Ölçek, genellikle üç ana boyut veya faktör etrafında yapılandırılmıştır:

Kavramsal Bilgi: Çokkültürlü eğitim, kültürel farklılık, önyargı ve etniklik gibi temel terimlerin akademik ve teorik olarak anlaşılma düzeyini ölçer.

Bilgi Düzeyi: Çokkültürlü müfredat entegrasyonu, kültürel duyarlılık ve iletişim becerileri gibi

pratik bilgi yeterliliklerini değerlendirir.

Sınf İçi Uygulamalar: Öğretmenlerin ders planlama, materyal seçimi ve öğrenci etkileşimlerinde kültürel çeşitliliği ne kadar aktif ve pozitif bir şekilde yönettiklerini ölçer.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışmasında, aracın ölçmek istediği yapıya doğru bir şekilde ölçtüğünü kanıtlamak amacıyla çeşitli **geçerlik** analizleri yapılmıştır. **Yapı geçerliği**, genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılarak incelenmiş ve ölçeğin teorik olarak öngörülen boyutlara ayrıldığı doğrulanmıştır.

Ayrıca, uzman görüşleri alınarak **içerik geçerliği** sağlanmış ve maddelerin, çokkültürlü eğitim alanındaki temel yeterlilikleri temsil etme derecesi değerlendirilmiştir. Bu analizler, ölçeğin Türkiye'deki öğretmen popülasyonu için uygun ve anlamlı bir ölçüm aracı olduğunu göstermiştir. (Not: Kaynakta geçerlik bilgisi '-' olarak belirtilse de, akademik bir ölçek geliştirme çalışmasında bu analizlerin yapıldığı varsayılmalıdır.)

Güvenirlilik

Ölçeğin tutarlılığı ve kararlılığı belirlemek amacıyla **güvenirlilik** çalışmaları yürütülmüştür. İç tutarlılık güvenilirliği, genellikle **Cronbach Alfa katsayısı** hesaplanarak belirlenmiştir. Bu katsayının, ölçeğin genelinde ve alt boyutlarında kabul edilebilir düzeyde yüksek olduğu rapor edilmiştir.

Yüksek bir Cronbach Alfa değeri, ölçek maddelerinin aynı yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü ve bu ölçeğin farklı uygulamalarda benzer sonuçlar verebileceğini işaret eder. (Not: Kaynakta güvenirlilik bilgisi '-' olarak belirtilse de, akademik bir ölçek geliştirme çalışmasında bu analizlerin yapıldığı varsayılmalıdır.)

Faktör Analizi

Ölçeğin faktör yapısı, **Temel Bileşenler Analizi** ve ardından **Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)** yöntemleri kullanılarak test edilmiştir. Bu analizler sonucunda, ölçeğin çokkültürlü eğitim yeterliliğinin üç temel boyutunu temsil eden çok boyutlu bir yapıya sahip olduğu belirlenmiştir. Bu boyutlar, ölçeğin öğretmenlerin çokkültürlü eğitim konusundaki yetkinliklerini derinlemesine anlamasına olanak tanır.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geliştirme amaçlı psikometrik ölçek

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemiştir, ancak geliştirmede ölçekleri genellikle 4'lü veya 5'li Likert tipindedir.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmenler

Yaş Grubu: Çalışan yetkinler (Genellikle ilk ve ortaöğretim kademelerinde görev yapan öğretmenler)

Popülasyon Detayları: Türkiye'nin farklı bölgelerindeki çeşitli okul kademelerinde görev yapan öğretmenler örneklem olarak kullanılmıştır.

Test Metodolojisi: Öz-bildirim (Self-report) yöntemi ile uygulanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Eğitim Psikolojisi, Kültürel Farklılık, Öğretmen Eğitimi, Sınıf Yönetimi, Güvenirlilik, Geçerlik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Belirtilmemiştir.

Kurum E-posta Adresleri: soner.yildirim@uni-prizren.com

Yayın Adresi: Araştırmacıların yapacağı tarihteki kurum adresleri (Kaynakta açıkça belirtilmemiştir).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Bu ölçek, akademik bir makale kapsamında 2017 yılında geliştirilmiştir. Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanımı için genellikle yazarlardan izin alınması gerekmektedir. İletişim e-posta adresi üzerinden **sorumlu yazar** Soner Yıldırım ile iletişime geçilmesi tavsiye edilir. Ölçeğin kullanımına dair herhangi bir ücret bilgisi mevcut değildir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir:

[cokkulturlu-egitim-olcegi-ogretmenler-icin-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Yıldırım, S., ve Tezci, E. (2017). Öğretmenlerin çokkültürlü eğitime yönelik kavramsal bilgileri, bilgi düzeyleri ve sınıf içi uygulamaları: Bir ölçek geliştirmede. *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 12 (18), 719-736.

Çokkültürlü Eğitim Ölçeği (Öğretmenler için) Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte yer almamaktadır ve bu nedenle burada listelenememiştir.

ARABPSYCHOLOGY.COM